

BORNHOLMS ÆLDRE RÅD

Blå anemoner i Kleven

ÅRSBERETNING 2022

Forord til årsrapport for Bornholms Ældreråd 2022.

I oktober 2021 var der valg til Bornholms Ældreråd. 15 kandidater havde tilkendegivet, at de stillede op til valget. Ældrerådet udgør 11 medlemmer, hvilket indebar, at der var 4 suppleanter. Valgprocenten var 44,12%, hvilket ikke var overvældende på trods af god omtale i de bornholmske medier. Tak til pressen for dette. Desværre har vi årets løb måttet indkalde to suppleanter, da Birte Weinreich og Jens Oskar Pedersen er udtrådt af rådet på grund af sygdom. Nuværende medlemmer af rådet fremgår andet sted i årsrapporten.

Ældrerådet er kommet godt i gang med arbejdet ikke mindst set i lyset af engagerede medlemmer, der vil det bedste for de ældre.

Vi er kommet godt igennem covid-19 perioden selvom det har været en svær tid for mange ældre, hvor ensomhed har været en del af hverdagen. Ældrerådet afholdt et offentligt møde i september over emnet ensomhed, hvor direktøren for Ensomme Gamles Værn Christine Swane holdt et fantastisk godt foredrag om emnet i Aakirkeby Hallerne. Arrangementet havde også besøg af Gårdsangerne fra Thy, der med et 10 mands orkester underholdt i en time. Arrangementet var besøgt af 130 borgere, hvilket var meget tilfredsstillende og som vi har modtaget meget positive tilbagemeldinger om.

Desværre må vi konstatere, at der nok ikke bliver mulighed for lignende arrangement i 2023, da vores budget er blevet beskåret med 95.000 kr. svarende til en tredjedel. Heldigvis afholder Ældresagen på Bornholm rigtig mange gode arrangementer for ældre.

Kommunens budget 2023 har givet anledning til, at Ældrerådet har afgivet tre lange høringsvar. Vi har forståelse for, at der skal spares, men nogle områder har være uspiselige for Ældrerådet. Blandt andet gik vi kraftigt imod rengøring fra hver fjortende dag til hver tredje uge. Det blev heldigvis ikke vedtaget. Klippekortsystemet blev reduceret, men heldigvis ikke så markant som der var lagt op til. Omlægning af den varme mad fra aften til frokost kunne vi absolut ikke anbefale. Mange ældre borgere på plejecentrene kommer først op sent om formiddagen og spiser måske først morgenmad ved 10-tiden. At spise varm mad kl. 11.30 er der ingen som har appetit til. Derfor er vi særdeles tilfreds med, at man har ændret denne beslutning, således at der stadig serveres varm mad til aften.

Ældrerådet får stadig mange henvendelser fra borgere og pårørende, der bliver serviceret af hjemmeplejen. Medarbejderne må løbe hurtigt for at nå de visiterede ydelser til borgerne. Der klages over, at der kommer rigtig mange forskellige medarbejdere på et døgn og at tiden hos den enkelte er meget hårdt visiteret. Der mangler simpelthen varme hænder på området, der er præget af stadigvæk højt sygefravær.

Ældrerådet har fokus på den nye affaldsordning. Vi har afholdt flere møder med ledelsen fra BOFA. Ældrerådet finder det meget utilfredsstillende, at ældre og svage borgere skal gå op til 300 meter til en såkaldt affalds-ø for at aflevere affaldet. Vi følger udviklingen på området og vores repræsentant i brugerrådet varetager de ældres interesser.

Bornholms Ældreråd er repræsenteret i Region Hovedstadens forretningsudvalg for ældre, hvor formanden for Bornholms Ældreråd har en fast plads. Det er konstruktive møder, hvor bornholmske interesser kan bringes frem.

Ældrerådet har en god dialog med Bornholms repræsentanter i Region Hovedstaden Leila Lindén og Carsten Scheibye. Tak for det.

Som det fremgår af denne beretning, så er Bornholms Ældreråd repræsenteret i mange bestyrelser, råd og nævn. Jeg vil her på vegne af Ældrerådet udtrykke min tak for et godt og konstruktivt samarbejde

Ligeledes skal der lyde en stor tak til alle, der arbejder i Center for Ældre. I udfører dagligt et stort arbejde til gavn og glæde for vores ældre medborgere.

Endelig skal der lyde en tak til kommunen for støtte til Ældrerådet i det daglige arbejde. Ikke mindst velfærdsdirektør Trine Dorow og rådets sekretær Kell Hansen er altid til rådighed med hjælp og kvalificerede svar.

Erik A. Larsen
Formand for Bornholms Ældreråd

Ældrerådets sammensætning, formål og opgaver.

Bornholms Ældreråd er et folkevalgt, rådgivende og høringsberettiget organ. Der er valg til ældrerådet hver fjerde år, normalt samme år som valget til kommunalbestyrelsen. Alle kommunens borgere over 60 er stemmeberettiget og opstillingsberettiget. Bornholms Ældreråds vigtigste formål er at rådgive kommunalbestyrelsen i alle sager, der vedrører ældre. Det er desuden ældrerådets opgave at varetage de ældre medborgeres interesser på alle områder, der er af betydning for deres trivsel i kommunen, det gælder sociale, sundhedsmæssige, forebyggende, kulturelle, trafikale såvel som bolig- og byplanmæssige forhold.

Vi glæder os over, at vi i det første år 2022 både har følt os hørt og værdsat. Vi har fået et spændende indblik i, hvordan ældreområdet fungerer, og på godt og mindre godt, har det været de mange timers indsats værd.

Medlemmer i den forgangne periode:

Erik A. Larsen: Formand
Vibeke Møller Jensen: Næstformand
Anita Mortensen: Formand for SOS- gruppen
Jan Harvest: Formand for KTM-gruppen
Dorrit Yvonne Dahl.
Inger Lassen Kaspersen
Lis Hansen
Gert Johansson
Else-Marie Andersen.
Kent Kure Johnsen
Folmer Lynggaard
Sekretær: Kell Hansen, Konsulent og udvalgssekretær i BRK.

Bornholms Ældreråd har ikke nogen selvstændig hjemmeside, men info kan findes på BRK's hjemmeside.

Bornholms Ældreråd har valgt at dele opgaverne op i følgende grupper.

Den koordinerende gruppe – følgegruppe for Økonomi, Budget og Mødeplanlægning. (KO-ORD)
Følgegruppen vedrørende Kultur, Teknik og Miljø. (KTM)
Følgegruppen vedrørende Sociale forhold og Sundhed. (SOS)

Den koordinerende Gruppe – Følgegruppe vedrørende Økonomi, Budget og Mødeplanlægning.

Gruppen består af: Erik A. Larsen (formand) Vibeke Møller Jensen (næstformand) Anita Mortensen (formand for SOS-gruppen) og Jan Harvest (formand for KTM- gruppen).

Den koordinerende gruppe har i 2022 holdt 7 møder (1 møde aflyst grundet valg)

Staten yder alle kommuner fuld kompensation for udgifterne til ældrerådenes drift, og det er den koordinerende gruppes ansvar at holde øje med, at budgettet overholdes.

Derudover er det gruppens arbejde at forberede ældrerådsmøderne. Gruppen gennemgår sammen med Sekretær Kell Hansen dagsordenen til de ordinære ældrerådsmøder. Gruppen gennemgår referater og forslag til høringssvar fra de 2 følgegrupper SOS og KTM, og sørger for at skabe kontinuitet og sammenhæng i ældrerådets månedlige møder.

Gruppen koordinerer studiebesøg for det samlede ældreråd, og sørger for at invitere politikere og embedsmænd, der er vigtige for vores arbejde. Og vi er glade for at kunne sige, at vi altid oplever imødekommenhed, når vi lægger beslag på deres tid. Gruppen kommer ligeledes med idéer til 1 til 2 offentlige møder i løbet af året, hvor der præsenteres nogle emner, der er relevante for den ældre generation, men som også gerne må appellere mere alment. Det er os magtpåliggende at synliggøre vores arbejde og være tilgængelige for borgere, der har behov for at have nogen at henvende sig til.

Vibeke Møller Jensen

Følgegruppen vedrørende Kultur, teknik og miljø.

Følgegruppen består af Jan Harvest, der er formand for gruppen, Else-Marie Andersen, Jens Oskar Pedersen, Kent Kure Johnsen og Inger Lassen Kaspersen.

Grundet sygdom har gruppen ofte været reduceret til 3 personer og ved udgangen af 2022 udtrådte Jens Oskar Pedersen og i stedet indtrådte Lis Hansen.

Følgegruppen afholder ca. 10 møder om året, hvor gruppen hver gang har beskæftiget sig med diverse udvalgs arbejdsområder og kommer med indstillinger til Ældrerådet.

Teknik og miljøgruppen arbejder bl.a. med det forberedende arbejde med diverse høringssvar til godkendelse i Ældrerådet.

Herudover er gruppen repræsenteret i:

- Bornholms energi og forsyningsselskab
- BOFAs brugerråd
- BATs brugerråd
- Politiets lokalråd
- TV2s repræsentantskab
- Trafikkontaktrådet

For tiden arbejder gruppen med:

- Transportområdet (færgeudbud mv)
- Biblioteksområdet
- Affaldshåndtering i samarbejde med BOFA

- Ældreboliger, hvor vi deltog i en ekskursion på Sjælland, som har givet os inspiration og fornyet energi til at kæmpe for ældreboliger på Bornholm – men det er i bedste fald en langsigtet proces.

Transportområdet 2022

Jan Harvest sidder i Kontaktrådet for trafikbetjeningen af Bornholm på vegne af Bornholms Ældreråd. Vi har i årets løb haft 3 møder i Kontaktrådet.

Rådets formål er at samle og koordinere det bornholmske samfunds holdninger til synspunkter og ønsker til trafikbetjeningen af Bornholm.

Rådet består af 21 medlemmer repræsenterende – overordnet set – turismen, events, personer (herunder pendlere, fastboende incl. unge, ældre og patienter) og gods (omfattende såvel industrien, fremstillingsvirksomheder som detailhandlen).

Det er således en blandet landhandel med mange ikke altid sammenfaldende interesser.

Som medlem af Ældrerådet har jeg prøvet at varetage følgende:

- masser af afgang
- lave priser
- lave priser på Øresundsbroen
- god komfort
- tilgængelighed (færgerne, terminalerne, busserne)
- fremtiden
- korridor i Sverige

Men det er ikke altid let.

Bornholmsanalysen foreligger nu og skulle have været forelagt rådet – men blev aflyst på grund af valget. Jeg ser frem til at få den forelagt til videre arbejde i rådet.

Den seneste måling af kundetilfredsheden med Bornholmslinjen viser en større tilfredshed med trafikbetjeningen, end i de foregående højsæsoner. Dette skyldes formentlig at rederiet har lært bornholmerne bedre at kende, og at vi som bornholmere har vænnet os til Bornholmslinjens koncept.

Og så glæder vi os til at tage imod den nye store hurtigfærge Expres 5 til foråret 2023.

Jan Harvest

Følgegruppen vedrørende Social og Sundhed (SOS-gruppen).

Følgegruppen består af: Folmer Lynggaard, Dorrit Yvonne Dahl, Gert Johansson, Anita Mortensen (formand for gruppen).

Følgegruppen holdt 9 møder, alle møderne i år har været fysiske møder.

Gruppen har beskæftiget sig med Social- og Sundhedsområdet for ældre borgere, og vi har deltaget i flere aktuelle debatter i medierne.

Desværre modtager vi stadig mange henvendelser fra ældre borgere og deres pårørende. Det drejer sig om problemer med for lidt visiteret tid til hjælpen i eget hjem.

Der er ydermere kommet mange klager fra borgere på plejehjem og centre samt deres pårørende. Hvis det er muligt går sagerne videre til relevante personer.

Det er dejligt at vi alle har fået corona vaccine nr. 4, og at vi forhåbentlig slipper for at skulle lukke samfundet ned igen.

Vi har i vores gruppe:

- Forberedt høringssvar vedrørende Plejehjem/Centres tilsynsrapporter
- Forberedt høringssvar til Hjemmeplejens tilsynsrapporter
- Vi har fået emner til kommentering, samt blevet orienteret om Risikobaserede tilsyn
- Vores gruppe har arrangeret møder med ældrechef Christina Thorèn Lilliendal og Trine Dorow samt seniorrådgiverne.
- Der har været møde i DeVikas kostråd den 23/3-22 hvor Dorrit Dahl og Anita Mortensen deltog. Møde igen den 14/9-22 hvor Dorrit Dahl og Gert Johansson deltog.

Der har desværre ikke været beboer- og familierådsmøde med Plejehjem og Centre i hele 2022, hvor der normalt afholdes 2 årlige møder. Planlagt møde den 3/5- 22 blev desværre også aflyst.

Der er planlagt et møde i beboerfamilierådet den 4/1-2023, hvor der tages stilling til i hvilke fora der fremover skal afholdes møder

Anita Mortensen

Yderligere repræsentation i diverse råd og udvalg

Ud over de nævnte råd i forbindelse med følgegruppernes arbejde, har ældrerådet repræsentanter i diverse udvalg og repræsentantskaber, hvor vi kan lægge et godt ord ind for gode forhold for de ældre. Bornholms Energi- og Forsynings brugerråd, Rønne Svømmehal, TV2 Bornholms repræsentantskab, Museums Foreningen, m.fl.

Region Hovedstaden inkl. Bornholm

<http://regionudvikl.dk>

Regionsældrerådet er et ældrepolitisk samarbejdsforum for regionens lokale ældreråd. Bornholms ældreråd er medlem af Hovedstadsregionens ældreråd.

Regionsældrerådet afholder 5 møder om året, hvor Bornholms ældreråd deltager med formand Erik A. Larsen. Erik A. Larsen er derudover medlem af forretningsudvalget for Regionsældrerådet.

Danske Ældreråd. (Landsdækkende)

<http://danske-aeldreraad.dk>

Danske Ældreråd har drøftelser med relevante regeringsudvalg, og er høringsberettiget i alle lovforslag, der vedrører de ældre, og derigennem støtter Danske Ældreråd de lokale ældreråds arbejde. Danske Ældreråd fungerer som en paraplyorganisation for de lokale ældreråd, og rådets ansatte er behjælpelig med at udrede f.eks. juridiske problemstillinger.

Dansk Ældreråds mission er at medvirke til at skabe anerkendelse af ældrerådernes arbejde, så ældrerådene får øget indflydelse på ældrepolitikken i kommunerne. Danske Ældreråd afholder forskellige møder, temadage og kurser.

Andre Aktiviteter.

Bornholms ældreråds medlemmer kan efter aftale deltage med oplysninger og dialog om ældrerådet og relevante problemstillinger for ældre ved forskellige organisations og foreningers møder.

Afslutning.

2022 har været et spændende år, især for os der er nye i rådet. Det har været en rigtig fin oplevelse at blive taget godt imod af de "gamle" medlemmer, og med det samme blive involveret i de mange spændende opgaver der ligger og venter.

Der har været mange interessante emner at arbejde med, og vi har haft besøg af forskellige organisationer, politikere og fagpersoner.

Der har været besøg på Plejehjemmet Toftegården og Plejecentrene Snorrebakken og Nørremøllecentret. Flere venter i det nye år.

Det har været meget givtigt og interessant at se hvordan de ældre trives i det daglige, og viser hvor vigtigt det er at se tingene med egne øjne. Vi ved efterfølgende mere hvad vi taler om når der kommer henvendelser af den ene eller anden slags.

Emner som værdighed og tid til varme i ældreomsorgen, ensomhed og muligheder for at forebygge den med forskellige boformer, som er beskrevet i Ældreanalysen, er stadig aktuelle ting som der skal følges op på.

Her er en vigtig opgave for Ældrerådet.

En anden stor opgave er den kommende affaldssortering. Ældrerådet holder jævnligt møder med BOFA, og vi håber det lykkes at finde en ordning som tilgodeser de ældre på bedste måde.

I efteråret har kommunens budget fyldt en del. Som det næsten altid er aktuelt, skulle der spares på Ældreområdet. Alle har arbejdet med at få så godt et resultat som muligt, og det ser ud til at det ved fælles indsats er gået rimeligt indtil nu.

Det nye Ældreråd er ved at finde sine ben at stå på, og vi glæder os til at komme i gang med arbejdet i 2023.

Vibeke Møller Jensen